

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. Phone: Office 365, Editorial Dep't 832. Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elia Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Miten käy Englannissa

Tällä hetkellä on vielä epä-tietoista mihin suuntaan Englannin kivihiilityöläisten lakko kääntyy — kompromissiin vai...

Niukoista uutisista päättän on Englannin hallitus myöntönyt mainarien palkankorotusvaatimukseen — 2 shillingin korotukseen työvoorolle.

Maainarien alkuperäisiä vaatimuksina olivat 2 shillingin palkankorotus ja kivihiilien myyntihinnan alentaminen, lopullisena vaatimuksena ollen kivihiilikavosten "kansallistuttaminen".

Askeittain tuli tieto, että mainarit vähä ennen lakkoonastumista olivat luponeet kivihiilienhinnan alentamista koskeva vaatimuksesta.

Tämän mukaan olisivat mainarit siis voittaneet vaatimuksen, jonka puolesta lopullisesti lakkoon menivät.

On selvää, ja sen sittänevät kivihiilenkaivajat — ainakin tietoisin osa heistä, että he eivät voineet toivoa kivihiilikavosten kansallistuttamista, siinä mielessä kuin he sitä vaativat, porvarilliselta hallitukselta, vaan vaatimus lienee sisällytetty ainoastaan osotukseksi proletariaatin kivihiili-teollisuuteen kuuluvan osan lopullisesta kumouksellisesta päämäärästä, joka toteutetaan heti kun proletariaatti luokkana on siihen valmis.

Englannin hallitus suostuessaan kivihiilenkaivajien palkankorotusvaatimukseen luonnollisesti sivuuttaa kansallistuttamiskysymyksen, puhuen sen sijaan tuottannon elvyttämisestä. Myöntäessään palkankorotusvaatimuksen, kehottaa hallitus suurempan tuottavuuteen, kohdistaan tämän kehoituksensa etupäässä kaivostenomistajiin, joita vaaditaan sijoittamaan lisää pääomaa teollisuuteen, hankkimaan tehokkaampia koneita ja ryhtymään kaivauksiin joitollaisia kaivoksissa. Näihin ehtoihin ovat kivihiilenkaivajien

varovaiset johtajat suostuneet ja alistaneet ne kaivostyöläisten yleisäänestyksellä hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi.

Voittivatko siis kivihiilityöläiset? Tietysti ei voi tässä tapauksessa puhua hallituksen voittamisesta. Mutta he voittivat vaatimuksensa kaivostenomistajiin nähden. Nämä kiellettyivät jyrkästi palkankorotusvaatimuksesta, hallitus oli heidän takanaan tässä ja olisi varmaan hyljännyt kivihiilenkaivajien vaatimuksen, ellei se tuntenut, että muut järjestöt ovat mainarien takana. Radikaaliset liikennetyöläiset astuivat lakkoon mainarien mukana ja rautatieliikenne päättivät astua mainarien avuksi, jos hallitus ei taivu. Tämä pakotti hallituksen myöntymään. Näin pitkälle kuitenkin Englannin työväki osotti järjestyneen solidaarisuutensa, ja tällä on tärkeä merkitys siinä suhteessa, että Englannin työväestön luottamus omaan voimaansa lisääntyi, vaikka niinkin kävisi, että mainarit yleisäänestyksellä suostuvat kompromissiin. Etelä-Walesin jyrkiksi tunnetut kivihiilenkaivajat ovat kongressissaan Cardiffissa hylänneet hallituksen ehdot, mutta luultavaa on, että konservatiiviset ainekset vielä kerran voitavat enemmistön puolelleen. Ellei näin kävisi, jos muut kaivostyöläiset hylkisivät hallituksen ehdot yhtä valtavalla enemmistöllä kuin etelä-walesilaiset, silloin saisi lakko kumouksellisen luonteen. Silloin tulisi kysymykseen taistelun lopullisesta vallasta. Onko Englannin työväestö tällä hetkellä valmis tukemaan kivihiilenkaivajia loppuun asti, jos nämä hylkisivät hallituksen ehdot?

Yhdysvaltain miehitysjoukkojen julkumudet Haitin saarella ovat tulleet julkisuuteen ja herättäneet yleistä suuttumusta siinä määrin, että laivastodepartementin, joka joukkojensa käyttäytymisestä on edesvastuussa, on täytynyt tehdä joitain puolustuksia. Syytösten johdosta lähetti Josephus Daniels vara-amiraali Knappin Haittiin "tutkimaan" asemaa. Knapp on nyt antanut lausuntonsa Haitin tapahtumista, joka, vaikka puolustaakin menettelyä, on riittävä läpinäkyvä osottamaan todeksi "rauhotuksen" verisen hinnan.

"On juuri mahdollista, että Haitin valtaamisen jälkeen v. 1915 välttämättömiksi käyneiden sotaliikkeiden aikana kaikkiaan 3,000 haitilaista lienee tapettu", sanoo amiraali Knapp. "Sotatoimet olivat välttämättömät järjestyksen ja ihmishengen sekä omaisuuden

tuhon hyötyä tuottannon jatkavassa kehityksessä. Teollisuuden tieteelliseen järjestämiseen ja Taylor-järjestelmän soveltamiseen — ilman sen kapitalistisia ristiriitoja — ei Neuvosto-Venäjällä ole enää muita esteitä kuin ne, mitä imperialistinen väkivalta ulkoapäin aiheuttaa.

Aikana, jolloin muussa maailmassa kansallisten etujen ristiriitaisuudet imperialismin pyyteitten kanssa synnyttävät keskeyttämättömiä ristiriitoja, kapinoina ja sota, on sosialistinen Venäjä osoittanut, että työväen valta voi sovittaa keskenään kansalliset ja taloudelliset tarpeet, puhdistaa edelliset yltiöimperialistisista ja jälkimmäiset imperialistisista. Sosialismi tahtoo yhdistää kaikki alueet, piirit ja kansallisuudet yhtenäiseen taloudelliseen suunnitelmaan. Mutta taloudellinen keuhutus, vapautettuna toisen luokan kuten toisen riihastan harjoittamasta toisen riihastan sekä sen kautta kaikille yhtä edullisena, ei millään tavoin ehkäise kansallisen kehityksen toispuoleisuutta.

Neuvosto-Venäjän kokemuksesta näkevät Keski-Europan, Balkanin ja Englannin valtioiden kansat sekä sorretut kansallisuudet ja heimot, kuten egyptiläiset ja turkkilaiset, irantilaiset ja bulgaarit, että kaikkien ihmiskunnan kansallisten osien toverillinen työyhteys on toteutettavissa vain neuvostotasavaltaisen liitossa.

Vallankumous teki Venäjästä ensimmäisen proletariaatin valtion. Sen olemassaolon kolmena vuotena ovat sen rajat alinomaa muuttuneet. Ne ovat maailman imperialismin sotilaallisesta puristuksesta supistuneet. Ne laajenivat taas sen puristuksen heikentyä. Taisteleva Neuvosto-Venäjä puolesta merkitsee taistelua maailman kapitalismin vastaan. Siihen suhtautuminen on tullut työväenluokan järjestöjen koetuskievaksi.

Neuvosto-Venäjän asian on Kommun

kunnioituksen palauttamiseksi, jotka haittilaiset itse olivat saattaneet vaaranalaiseksi, etenkin saaren koillisosassa, joka on ollut haittilaisten ryövärijoukkojen, "Cacosien", turvapaikkana. On käyty keskeyttämättä taistelua näiden vaeltavien ryövärijoukkojen ja valtausjoukkojen (jälkimmäisiä on antanut Haitin santarmisto) välillä. Joitakin kuukausia sitten taistelu kärjisty voimaperäiseksi ponnistukseksi hävittävä epäjärjestys synnyttävä tilanne, ja maa on nyt rauhoitettu ja hyvä järjestys vallitsee melkein kaikkialla. Viisi vuotta kestäneen välttämättömän militaarisen toiminnan aikana tuskin voitiin välttää ihmishengen hukkaa.

"Tämän kysymyksen vastauksessa on edelleen mainittava, että samalla ajalla on myös uhrattu amerikalaisen henkiä, kuin myöskin haitilaisten santarmien henkiä, jotka yhdessä amerikalaisen kanssa pyrkivät maata rauhoittamaan. Mitä näisiin ja lapsiin tulee, niin täytyy kysymyksen vastata kieltevästi. Joitakin naisia saattaneen kyllä tulleen ammutuksi taistelussa niissä tapauksissa, milloin naiset olivat näiden ryövärijoukkojen seurassa, mutta tällaiset tapaukset, jos niitä sattui, olivat taistelussa sattuneita tapaturmia, eikä siis tarkotettuja tekoja, joita tapahtui vastoin taistelussa olleiden amerikalaisen joukkojen taholta. En ole kuullut ainoatakaan tapusta lasten tappamisesta, ei edes edelläkerratuissa taisteluissaan."

"Ryövärijoukot", joista Knapp mainitsee, ovat Haitin kansaa, joka taisteli itsenäisyytensä puolesta. V. 1915 puhkesi tässä ranskankielisessä neekeritavallassa kumouksellinen rajuus, josta hallituskuntaa vastaan, jonka laiskottelevat jäsenet olivat myyneet maansa ulkomaiselle, etupäässä amerikalaiselle pääomalle. Rauhottamiseksi lähetettiin Wilsonin hallitus joukkueen Haitille, kukisti kansan asettaman hallituksen ja asetti omaitekoisen hallituksen tilalle. Siitä alkaen amerikalaisen aseiden voimalla on pidetty pystyssä raakaan tyrannihallitusta, joka ei ole kammoksumaan käyttäjä julkimpiakaan väkivaltasuhteita saaren vapauttamaan rakastavan väestön itsenäisyyshengen tukahuttamiseksi. Yhdysvallat on käynyt julkisotaa Haitin itsenäisyyden hävittämiseksi, kuitenkin koskaan julistamatta sotaa kongressin kautta, joiinkin perustuslaki vaatii. Kaikki alkueisimmatkin vapaudet ovat kielletty tällä "rauhotetulla" saarella, joutokattain on murhattu maan parasta aineista, toisia syöstä vankeihin, jne. Mutta meidän elämekin nyt aikaa, jolloin "kansojen itsemääräysoikeutta" tuotetaan näillä keinoin.

SAKSASSA KULJETAAN SUUREMPAA KAAOSTA KOHDEN

Ruotsalaisen oikeisto-sosialistisen Social-Demokratinen Berlinin kirjenvaihtaja on antanut erittäin synkän kuvan oloista Saksassa nykyhetkellä, lainkaan peittelemättä tuon maan kulkua lopulliseen kapitalistiseen romahdukseen.

"Ne sisälliset vaikeudet, joita vastaan Saksassa nykyään taistellaan", sanoo kirjenvaihtaja, "ovat viime aikoina muuttuneet erityisen merkillepantaviksi ilmiöiksi. Nämä vaikeudet ovat sekä poliittista että taloudellista luonnetta ja ei tarvitse olla mikään profetta, jos ennustaa, että nämä vaikeudet muuttuvat tulevaisuudessa vain yhä suuremmiksi. Taloudellisessa elämässä, jossa oli huomattavissa lyhytaikainen kukoistus, on jälleen jouduttu vaikeaan kriisiin, joka on ollut välttämättömän seurauksena vallitsevista olosuhteista. Sängene vaikeat valtuutot eivät ole estäneet ainoastaan kauppayhteyttä ja tavaraahtoa ulkomaiden kanssa, vaan ovat vaihtuneet, että joukkojen ostokyky huolimatta korkeista nimellisistä palkoista, on huomattavasti laskenut. Se on aiheuttanut suuria menekkiä ja tuotantoseisähdystä, joten työttömien lukumäärä on huimaavasti lisääntynyt. Luonnontilanne, joka vallitsee sekä talous- että yhteiskuntaelämässä, on tästä syystä muuttunut yhä huonommaksi. Samalla kun köyhälistöjoukot, virkailijat ja kaikki koroillaeläjät, alistuvat mitä ankarimpaan rajoitukseen elantoon nähden, käytävät tuotantolaitosten omistajat usein suuren voittonsa liikepääoman lisäämiseen, joka on käynyt välttämättömäksi rahanarvon alenemisen vuoksi. Ja samalla kun kansan pohjakerrokset elävät äärimmäisessä köyhyydessä, samalla viettävät ne, jotka ovat hyötynneet sodasta ja vallankumouksesta, loiselämää irtaisuudessa ja ylläisyydessä, josta elämästä eräsäässä suuressa porvarilehdessä sanotaan, "että sitä on pidettävä erittäin kauhistuttavana tähän aikaan, kun kansa elää suuressa aineellisessa puutteessa. Keinottelemaa raaka-aineden kanssa ja ennenkuulumattoman välikäsi voittojen avulla luodaan omaisuutta, jota vastaan osoitautuvat turhiksi ponnistuksiksi valtion veropolitiikka sekä hirvittävä raha-arvon laskeminen, niin, vieläpä käyttämällä taitavasti hyväkseen verojärjestelmää ja raha-arvon laskemisen kanssa ringankulkevaa valtuutusta, paisuttavat nuo loiseläjät omaisuutensa yhäkin suuremmiksi. Ja samalla kun suurkapitalistit ja gulashit osovavat viekkaalla tavalla kieren

vanhan kuorensa. Eikä se lakkaa, ennenkuin maailman köyhälistö on päässyt valtaan.

Tämän liikkeen perusmuoto on lakko. Sen yksinkertaisin ja valtavampi on elintarpeiden hinnannousu. Usein lähtee se erikoisista paikallisista ristiriidoista. Se tulkitsee joukkojen kärsimättömyyttä sosiaalisen parlamentaarista hölynäköyhtään. Eri maiden sorrettujen yhteydentuneen ilmenee näissä laikoissa. Taloudelliset ja poliittiset tunnusmerkit sekottuvat toisiinsa. Niissä soitetuun usein reformistisia pärejät vallankumouksellisia-sosialistisia. Väliin liike rauhoittu, pysähtyy, ryöpsähtää uudelleen, häiritsee tuotantoa, pitää valtiokoneistoa alituisena jännityksessä, saattaa porvariston pois suunnitellaan käyttämällä joka tilaisuutta lähettäkseen Neuvosto-Venäjälle tervehdyksensä. Ja ristiriitien avustus onkin aivan oikea, sillä tämä alkuvoimainen lakkoilike on itse asiassa yhteiskunnallista vallankumousta, maailman proletariaatin väenlaakua ja liikekannalle panoa.

Jokaisen maan suuri riippuvaisuus toisista, joita sota-aajan romahduselliset suhteet todistavat, antaa erikoisen merkityksen niille työaloille, jotka yhdistävät muita maita toisiinsa. Rautatieliikenne ja yleensä liikenteen työväki tulevat etualalle. Liikenteen työväki on Vaiko-Unkarin ja Valko-Vuolan boikottauksessa tilaisuutta osoittaa voimaansa. Lakko ja boikotti, joita työväestö käyttää jo taloudellisen liikkeensä ammusarastuksessa, aikaa ennen kuin se alkoi käyttää hyväkseen eduskunnallista toimintaa, saavat jälleen laajan tilan ja uuden, uhkaavan merkityksen — ne ovat kuin tykistövalmistus hyökkäyksen edellä.

Yksilön yhä lisääntyvä avuttomuus historiallisten tapahtumain sokeassa kouristuksessa työntää ammattiyhdistyksiin, paitsi työmiesten ja työläislaisten yhä uusia kerroksia,

tää veronmaksunsa — osaksi kaikenlaisilla rahamanoövereillä, osaksi uuden byrokrattisen verojärjestelmän puutteellisuksien vuoksi — tehdään työläisten elämä yhä vaikeammaksi m. m. sen kautta, että on säädetty, että työnantajat ovat oikeutettuja pidättämään yhden kymmenennen osan työläisen palkasta verojen maksuksi. Stuttgartissa on jo ryhdytty vastalause-lakkoon moista säädöstä vastaan.

Natsionalismi ja militarismi nostaa tätä nykyä uhkaavana näkökulmaa. Väliin ilmenevät nämä natsionalismin ja militarismin virtaukset vallankaappausyrityksinä, milloin taas muina mielettömänä paikallishäiriöinä, joiden aiheuttajina useinkin ovat provokaattorit tai huoli salaperäiset voimat. Ja muuammatta Spaan sopimuksista ja Saksan hallituksen aseistariisumääräyksistä, järjestävät taantumukselliset ainekset itsepuolustavasti "suojeluskuntia" eivätkä tahdo noudattaa aseistariisumääräyksiä. Minkälaisia häiriöitä tällaiset järjestöt ovat aiheuttaneet, kuten Ylä-Slesiasissa, on sen ennestään tunnettua.

Kirjeenvaihtaja on edelleen vakuuttanut, että nykyinen hallitus (sosialidemokraattinen kokoomushallitus) on kokonaan kyynelemätön tilannetta korjaamaan. Tuskin kykenevät varjellemaan asemaansa julkierien vallankaappausyrityksiltä. Sitä kaunhaa sekasotua kapitalismin koko talouskoneistossa, mihiin maailmansota on johtanut, ei voida korjata puoskarimalla (kapitalistis-reformistisilla keinoilla), vaan täytyy tapahtua täydyn sosialistisen muutoksen.

Tähän voisi lisätä, että kuukaan nykyisin vallassa olevista ryhmistä ei kykene eikä haluaakaan "tehdä täydellistä sosialistista amuotusta", sillä tämä edellyttäisi yhteiskunnallista vallankumousta — kapitalistien poistamista valta-asemasta. Saksan proletariaatti teki vallankumouksen, mutta sen johtajat, Scheidemannit ja Kautskyt, petoksena kautta tekivät tyhjäksi vallankumouksen mahdollisuuden, ajaen maan nykyiseen suureen tilanteeseen. Mutta ainoastaan proletariaatti pystyy täydelliseen olojen korjaamiseen, ja tekeekin sen vapauduttuaan ensin pettureista.

— Me haluamme luoda kaikkien työläisten osuustoiminnan, eikä osuustoimintaa niitä pieniä kauppa-isiäntä varten, jotka huutavat vapaata, rajoittamatonta kauppaa, joka ei ole mitään muuta kuin harvojen vapautta liikevoittojen kiskomiseksi ja köyhyyttä kaikille muille. Venäjä tulee muodostumaan yhdistyneeksi kaikkien työläisten koko Venäjää käsitäväksi osuustoiminnaksi. Se on meidän päämäärämme.

myös muita palkkalaisia, virkailijoi-takip ja pikkuporvarillista intelli-genssiä. Ennenkuin proletariaatin vallankumouksen kulku pakottaa a-settamaan neuvostoja, jotka heti ko-hoovat vanhan työväenjärjestöjen edelle, kerääntyvät työtä tekevät ammattiyhdistyksiin, sieltä väkivaltois-taksi niiden vanhaa muotoa, niiden virallista ohjelmaa, niiden johtojoukkoakin; mutta ne tuovat näihin jär-jestöihin ennen heräämättömien joukkojen tarmon.

Alinkin kerros — maatalouden raat-jat nostavat päätään. Italassa, Saksassa ja muissa maissa on huo-mattava maatyöväen kumouksliikkeen valtava kasvu ja sen veljellinen yhteytymisen kaupunkiläistyöväen liikkeeseen.

Köyhempien talonpoikain suhtau-timisessa sosialismin on tapahtu-massa muutos. Sen sijaan että ta-lonpoikain omistussuhteiden reformis-tomaksi, herättää proletariaatin to-della vallankumouksellisen liike-leppymättömällä taistelullaan riistä-jä vastaan toivon kajastuksen takapajuisen, kontuunsa kytketyn, maan-poljetun pientalonpoikain sio-luun.

Inhimillisen hädän ja henkisen pi-meyden meri on pohjaton. Jokaisen kohottavaan kerroksen alta esi-sintyy yhä uusia, jotka tahtovat kohtaa. Mutta etujoukko ei voi o-dottaa jälkijoukkoa, ennenkuin jo-joutuu taisteluun. Raatajävien ta-kapajuisimpain kerrosten herätystyö, nostattaminen ja kasvatus voidaan todenteolla saattaa perille vasta kun-valta on otettu työväen käsiin.

Siirtomaiden ja puol-siirtomaiden työläiset ovat heränneet. Intian, E-gyptin ja Persian äärettömällä alueil-la, joita Englannin imperialismin hir-vä perunkalla pitää pikkuun utli-miensa syleilyssä, tässä suunnat-to-massa ihmismeressä on käynnissä keskeyttömän sisäisen työ, joka heft-

Irlannin kansallinen liike ja luokka-taistelu

Irlannin merkitys on nyt 1) sen strategisessa asemassa Englantia, maailman imperialismin nähden, ja 2) Irlannin poliittisen kehityksen vaikutuksessa koko Iso-Britannian suurin joukkoihin ja Amerikan Irlantilaisiin.

Näin arvioi "Kommunistisessa Internationalismissä" Thomas Dorraah, Ihtien selostamaan Irlannin liikkeeltä. V. 1907, jolloin Jim Larkin tuli Irlantiin, oli vain harvoja Irlantilaisia työläisiä ammattiyhdistyksissä. L-tuli Englannin tokkatyöläisten organisaattorina ja pian seuraavaksi suuri Belfastin lakko, johon poliisikin otti osaa. Sotaväki sokeutui asiaan. Ja pian sen jälkeen menivät Corkin satamatyömiehet lakkoon.

Englannin ammattiyhdistysjohdon suhtautuminen näihin lakkoihin aiheutti eron. Syntyi Irlannin Kuljetus ja Sekatyöväen liitto teollisuus-perustalle. Muutamilla katkerilla la-koilla vakinnutti se asemaansa. V. 1910 tuli Connolly Amerikasta ja Larkinin ollessa vankilassa, asettui liikkeeseen johtoon. Sitten matkusti Larkin Amerikkaan kokoamaan rahaa Dubliinin lakon (1913-14) tyhjentämiseen kassaan.

Connolly oli nitit harvoja rohkeita marxilaisia, jotka arvioivat Hyndmanin sosialpatriottismin ja reformismin turmelemalla "S.D. liittoa" ja perustivat "Sosialistisen työväenpuolueen". Hän se myös oli v. 1896 pa-lattuun Irlantiin perustanut sosia-savaltaisen puolueen. V. 1902 lähti Irlantiin Amerikkaan rahaa kokoamaan, ollen mukana I. W. W. liittoa perustamassa. Kuului myös Sos. työväen-puolueeseen. V. 1910 julkaisi kirjan-sa "Työväen kysymys Irlannin histo-riassa".

Ja nyt hän Larkinin kanssa johti Irlannin työväkeä suur- ja kannatus-laikoissa sekä järjesti ammattiyhdistyksen kongressin työväenpuoleksi. Porvarien viha kohdistui liittoa kohtaan, jonka ne yrittivät nurjuttaa 10 kuukauden taistelussa Dublinitissa. Radikaalit työläiset Englannista lähetti-vät apua, mutta johti pysyi pöyvelin puolella ja saboterasi kumouksellista toimintaa. Lakko täytyi lopettaa, mutta liiton perusta kesti. Ja työväen katkeruus purkautui eslin v. 1916.

Kun maailmansota puhkesi, oli Kuljetusliitto eiksi voimistunut, että korotti äänensä Englannin sosialistipettureita vastaan, jotka auttoivat imperialistejaan sortamaan pientä kansaa ja sen työväenluokkaa. Larkin ja Connolly paljastivat sodan imperialistisen luonteen ja Irlantilaisen parlamenttipuolueen teeskentelyn. Valaisivat myös sinifinerien porvarillistaantumuksellisia pyrkimyksiä. He käsitivät myös Irlannin työväen tilaisuudet taistelussa Englannin li-berialismin vastaan sekä antoivat kannatustensa kansalliskaartille, tuken-taen sen sotilaallista järjestöä. Larkin lähti hakemaan rahaa Amerikka-sa ja hallitus julisti hänet karkotte-dukksi.

Sodan puhkeamisesta 1916 kapinaa oli Sinn-Fel kumouksellisempi, ollen vapaehetosten vaikutuksen alainen. Kapinan jälkeen se kansalliskaarteen painostuksesta alkoi ajaa Irlannin ta-savallan asiaa ja sai nopeasti kannatusta. V. 1918 valaiesi se sai kan-saan puolelleen ja edustajat muodosti-vat oman parlamentin Dail Eireann.

Sodan puhkeamisesta 1916 kapinaa oli Sinn-Fel kumouksellisempi, ollen vapaehetosten vaikutuksen alainen. Kapinan jälkeen se kansalliskaarteen painostuksesta alkoi ajaa Irlannin ta-savallan asiaa ja sai nopeasti kannatusta. V. 1918 valaiesi se sai kan-saan puolelleen ja edustajat muodosti-vat oman parlamentin Dail Eireann.

Sirtomaiden liikkeistä sekaantuu yhteiskunnallinen aines kansalliset kansaa yhteen mitä moninaisimmassa muodossa; mutta molemmat ovat kohdistettu imperialismin vastaan. Uusiutuneen imperialismin ylläiset puristuksen vaikutuksesta ja val-lankumouksellisen proletariaatin johdella suoritetaan siirto- ja takamaistaival ensi lapsenaskeleista taistelun kymppimpiin muotoihin rientomarsissa.

Lähestymisen muhamettilaisten ja ei-muhamettilaisten kansojen kesken, joita kytkyvät yhteen Iso-Britannian ja muun vierasvallan kaabeit; lii-keen sisäinen puhdistuminen, papil-lisen ja kilkoikkansallisen taantumu-sjohdon heikkeneminen, yhtäkaaltaistelu vieraita sortajia ja omia val-lanpitäjiä, feodaaliharjoja, papisto-ja kiskureita vastaan — kaikki tämä te-keee siirtomaakapinotilajin yhä kao-vaan armeijan valitavaksi historial-liseksi voimaksi, maailman proleta-riaatin mahtavaksi reserviksi. Pariat-nousevat! Heidän heränneitten as-toussena harrastus kurottaa kilkeke-nä kohti Neuvosto-Venäjää.

(Jatk.)

VAKILUKU PIETARIN LÄÄNIN KAUPUNGEISSA.

Askeiden väenlaskun tuloksista kaa saapua lopullisia tietoja. Pietar-in läänin kaupungeissa, Pietaria lu-kuunottamatta, on osukkaita 122,158 henkeä, joista 54,428 miestä ja 67,730 naista. Eri kaupunkien asuka-luku oli seuraava: Kronstadt, 24,156; Deskoje Selo (ent. Tsarskoje Selo), 11,349; Luga, 10,978; Slutsk (Pavlovst), 9,173; Pietarhov, 9,169; Oranienbaum, 6,933; Krasnoje Selo, 5,212; Lyyssi, 4,615; Sjastarjoki, 4,686; Uusi Laatokka, 3,56; Jaama, 3,201 ja Outova, 2,936 henkeä.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLISIA VIRTAKSIA ULKOMAILLA

KAPITALISTINEN MAILMA JA K. I:LE

IV. Neuvosto-Venäjä.

Kiihko-isänmaallisuuden, ahneuden ja hävityksen hillittömien ilmiöiden keskellä osottaa vain kommunismin periaate korkeata elinvoimaa ja luomiskykyyä. Vaikka neuvostovalta ensimmäisenä pystyttiin Europan takapajuisimmassa maassa, ja vaikka sitä ovat saartaneet lukuisat voimakkaat viholliset, on se kuitenkin pitänyt puoleensa taistelussa suunnattomia, kuuluttamatta vaikeuksia vastaan, sekä sen lisäksi osottanut, mitä suurta kehitysmahdollisuutta kommunismi kätkee. Venäjän neuvostotasavallan kehittyminen ja varustuminen on tärkein historiallinen tosiasia Kommunisten Internationa-len perustamisen jälkeen.

Armeijan luomista pidettiin luokkayhteiskunnassa sen taloudellisen ja valtiollisen rakenteen parhaana ko-keena. Armeijan voiman tai heik-kouden mukaan arvioidaan talouden ja valtion voimaa tai heikkoutta.

Keskeällä taistelua loi neuvostoval-ta suuren asetetun voiman. Punai-nen Armeija on osottanut kiistämät-tömän etevyytensä niin hyvin taistelussa vanhaa porvarillista ja mor-narkista Venäjää vastaan, joka yrit-ti uudelleen pystyttää imperialismin Koltshakin, Denikinin, Judenitshin, Wrangelin y.m. valkoisten armeijain kautta, kuin myös taistelussa niiden "demokratilain" kansallisia ar-meijoiita vastaan, joita maailman imperiaali käyttäväkseen varustaa (Suomi, Viro, Latvia, Puola).

Neuvostohallituksen vallassa pysyminen kolme kovan koetuksen yuo-tta on ihmeellinen taloudellinen saa-

tunta hyötyä tuotannon jatkavassa kehityksessä. Teollisuuden tieteelli-selle järjestämiseen ja Taylor-järjes-telmän soveltamiseen — ilman sen kapitalistisia ristiriitoja — ei Neuvosto-Venäjällä ole enää muita esteitä kuin ne, mitä imperialistinen väkivalta ulkoapäin aiheuttaa.

Aikana, jolloin muussa maailmassa kansallisten etujen ristiriitaisuudet imperialismin pyyteitten kanssa synnyttävät keskeyttämättömiä ristiriitoja, kapinoina ja sota, on sosialistinen Venäjä osoittanut, että työväen valta voi sovittaa keskenään kansalliset ja taloudelliset tarpeet, puhdistaa edelliset yltiöimperialistisista ja jälkimmäiset imperialistisista. Sosialismi tahtoo yhdistää kaikki alueet, piirit ja kansallisuudet yhtenäiseen taloudelliseen suunnitelmaan. Mutta taloudellinen keuhutus, vapautettuna toisen luokan kuten toisen riihastan harjoittamasta toisen riihastan sekä sen kautta kaikille yhtä edullisena, ei millään tavoin ehkäise kansallisen kehityksen toispuoleisuutta.

Neuvosto-Venäjän kokemuksesta näkevät Keski-Europan, Balkanin ja Englannin valtioiden kansat sekä sorretut kansallisuudet ja heimot, kuten egyptiläiset ja turkkilaiset, irantilaiset ja bulgaarit, että kaikkien ihmiskunnan kansallisten osien toverillinen työyhteys on toteutettavissa vain neuvostotasavaltaisen liitossa.

Vallankumous teki Venäjästä ensimmäisen proletariaatin valtion. Sen olemassaolon kolmena vuotena ovat sen rajat alinomaa muuttuneet. Ne ovat maailman imperialismin sotilaallisesta puristuksesta supistuneet. Ne laajenivat taas sen puristuksen heikentyä. Taisteleva Neuvosto-Venäjä puolesta merkitsee taistelua maailman kapitalismin vastaan. Siihen suhtautuminen on tullut työväenluokan järjestöjen koetuskievaksi.

Neuvosto-Venäjän asian on Kom-

munistinen Internationale ottanut o-makseen.

V. Proletariaatin vallankumous ja Kommuninen Internationale — — — Kapitalismi on proletari-soinut äärettömä ihmiskunnan joukkoja. Imperialismi heittää ne pois tasapainosta ja panee ne vallankou-moukselliseen liikkeeseen. Itse joukko (massan) käsittekin on viime vuosina muuttunut. Ne ryhmät, joita parlamentarismin ja ammattio-kouksilikeen aikana luettiin joukkoiksi, muodostavat nyt kermaker-roksen. Miljoonat ja kymmenmiljoonat, jotka ennen olivat valtiollisen elämän ulkopuolella, ovat tulleet vallankumoukselliseksi joukkoiksi. Sota on nostattanut liikkeelle kaikki, on herättänyt takapajuisim-piinkin kerroksin poliittisen harrastuksen, on synnyttänyt heissä harha-kuvia ja toiveita, joita pettävä. Vanhan työväenliikkeen yhteiskun-nallinen perusta — työn ammattikun-nallinen sulkeutuneisuus, työväenylemman ryhmän siedettävä olemis-mahdollisuus ja alemman kerroksen tympä ja tyvästä toivotomuus — on peruttamattomasti mennyt meno-jaan. Uusia miljoonia on taistelu-temmattu mukaansa. Naiset, jotka ka menettivät itsänsä tai miehensä, ja olivat pakotetut astumaan heidän tilalleen työhön, tulivat laajana vira-tana liikkeeseen. Työläisnuoriso tu-lee mukaan.

Taistelun eri maissa kulkenut eri astelden kautta. Mutta käsissä on viimeinen taistelu. Varsin usein työntyvät liikkeen aallot aikansa e-läineisin järjestömuotoihin, jotka ne hetkeksi kohottavat uuteen elämään. Vanhoja iskusanoja, puoliksi kulu-neita tunnuksia ajelehti virran pin-nalla. Paljon erheitä, sumua, en-kakkoluuloja ja harhoja on vielä päissä. Mutta liikkeellä kokonaisuu-desiaan on syvä vallankouksellisen luonne. Se on kaikkiallaistava ja pidättämätön. Se laajenee ja lu-jittuu, yhdistyy sekä heittäjä pois